

Рейтинговий звіт MINB 001-030 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування	АТ «МІБ»
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	01.09.2010 р.
Дата оновлення:	24.09.2024 р.
Кредитний рейтинг:	uaBBB+
Прогноз:	у розвитку

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність АТ «МІБ» за 2022–2023 рр. та I півріччя 2024 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторської перевірки наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, що аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується ДОСТАТНЬОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знаки «+» та «-» позначають проміжні категорії (рівні) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Прогноз «у розвитку» вказує на підвищену імовірність зміни рейтингу протягом року.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу АТ «МІБ»

Дата	01.09.2010	23.08.2012	14.08.2014	28.02.2022	26.09.2023	29.02.2024	24.09.2024
Рівень рейтингу:	uaBBB-	uaBBB	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+	uaBBB+
Прогноз:	стабільний	стабільний	стабільний	негативний	негативний	у розвитку	у розвитку
Рейтингова дія:	визначення	підвищення	підвищення	підтвердження зі зміною прогнозу та внесенням до Контрольного списку	підтвердження зі збереженням у Контрольному списку	підтвердження зі зміною прогнозу та виключенням із Контрольного списку	підтвердження

Рівень кредитного рейтингу АТ «МІБ» підтримується:

- суттєвим обсягом коштів, залучених від пов'язаних осіб;
- вагомим обсягом високоліквідних активів;
- диверсифікацією джерел доходів;
- високою ефективністю діяльності.

Рівень кредитного рейтингу АТ «МІБ» обмежується:

- схильністю банку до валютного та кредитного ризиків, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію;
- активними військовими діями на території України, що негативно впливають на економічний стан країни та її фінансову стабільність і, як наслідок, з високою вірогідністю можуть призвести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники АТ «МІБ»

Показник	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.01.23	01.01.24	01.04.24	01.07.24
Активи, млн. грн.	2903,52	2995,48	5400,07	6336,63	11166,41	12608,81	12166,66
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	2498,08	1880,80	3369,04	3872,62	6768,89	8309,17	7061,06
Кошти клієнтів, млн. грн.	2101,51	2142,69	3785,87	5084,50	10118,49	11625,38	11175,93
Власний капітал, млн. грн.	405,48	412,51	437,90	447,36	457,81	458,77	460,02
Доходи, млн. грн.	662,79	496,88	480,57	877,20	1065,63	315,57	605,45
Витрати, млн. грн.	605,61	489,71	455,18	870,18	1054,79	314,02	602,64
Чистий операційний дохід	280,97	319,95	239,60	524,72	339,99	125,17	269,21
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	69,85	9,00	31,10	9,37	21,65	2,12	4,07
Чистий прибуток, млн. грн.	57,18 ¹	7,16 ²	25,39 ³	7,02 ⁴	10,84 ⁵	1,56	2,80
Доходність активів*, %	1,97	0,24	0,47	0,11	0,10	-	-
Доходність капіталу*, %	14,10	1,74	5,80	1,57	2,37	-	-

¹ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 57,18 млн. грн.

² фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 7,16 млн. грн.

³ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 25,39 млн. грн.

⁴ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 7,02 млн. грн.

⁵ фінансовий результат, підтверджений аудиторським висновком за МСФЗ – 10,25 млн. грн.

*значення на звітну дату

Резюме

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «МІЖНАРОДНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК» (далі за текстом – АТ «МІБ» або Банк) зареєстровано НБУ в березні 2008 року. Діяльність Банку ґрунтується на чинному законодавстві та ліцензіях. Місцезнаходження Банку: 01015, Україна, м. Київ, вул. Лаврська, буд. 16.

Регіональна мережа АТ «МІБ» відіграє важливу роль у залученні клієнтів і є основним каналом надання послуг клієнтам банку. Наразі Банк представлений у м. Києві, Вінницькій, Львівській, Черкаській, Одеській та Хмельницькій областях, а його мережа налічує 14 діючих відділень. В умовах воєнного стану Банк забезпечує роботу регіональної мережі в безперебійному режимі за умов відсутності загрози життю та здоров'ю населення.

Банк співпрацює з банківськими установами України та зарубіжжя, позиціонує себе на ринку банківських послуг як універсальний банк, що надає широкий спектр послуг корпоративним клієнтам та приватним особам. АТ «МІБ» є уповноваженим банком з виплати пенсій і грошової допомоги, учасником програми державної підтримки сільськогосподарських підприємств, має статус уповноваженого банку за Програмою з надання фінансової державної підтримки «Доступні кредити 5-7-9%», входить до переліку банків, що уповноважені надавати гарантії та акредитиви клієнтам для відкритих торгів (аукціонів) Фонду з продажу майна (активів) на майданчику Prozorro sale, є учасником Програми державних гарантій на портфельній основі, яка сприяє спрощенню доступу мікро-, малого та середнього бізнесу в Україні до банківського фінансування. Банк є учасником POWER BANKING – об'єднаної мережі відділень банків, які будуть працювати під час блекауту. Крім того, у відділеннях мережі POWER BANKING запроваджено так званий «банкоматний національний роумінг», який передбачає можливість у банкоматі будь-якого банку мережі зняти збільшену суму готівки.

Акціонерами АТ «МІБ» є юридичні та фізичні особи. Істотну участь у статутному капіталі установи мають ПАТ «Закритий недиверсифікований корпоративний інвестиційний фонд «Прайм Ессетс Кепітал» (59,9834%) та пан Кононенко Ігор Віталійович (14,9234%). Кінцевою контролюючою стороною над Банком є громадянин України пан Порошенко Петро Олексійович.

Активні операції фіндуються клієнтськими коштами та власним капіталом. Ефективна діяльність фінансової установи, за виключенням лютого-жовтня 2022 року, коли значний обсяг коштів спрямовувався на формування резервів під очікувані збитки від наслідків військових дій, що тривають на території України, сприяла нарощенню обсягу власних коштів.

Якість власного капіталу АТ «МІБ» добра, рівень капіталізації прийнятний. Разом з тим, не виключено, що на показники капіталізації чинитиме тиск формування резервів на покриття збитків від зменшення корисності активів. Структура регулятивного капіталу дозволяє підвищити рівень капіталізації за рахунок залучення коштів на умовах субординованого боргу.

Динаміка клієнтських коштів, що є основою ресурсної бази, упродовж аналізованого періоду була позитивною. За підсумками 2022 й 2023 років та I півріччя поточного року реальний (без урахування валютно-курскових коливань) приріст клієнтських коштів становив майже 18%, більше ніж 93% та понад 6% відповідно.

Переформатування структури клієнтського портфеля за типом кредиторів упродовж аналізованого періоду не відбувалося – здебільшого переважають кошти корпоративних клієнтів. Залежності від коштів приватних осіб Банк не має – останні формують менше десятої частини клієнтського портфеля, або менше 9% пасивів, перевищуючи регулятивний капітал більше ніж удвічі.

Натомість, структура клієнтського портфеля за типом валют та за строками користування коштами змінювалася. На звітну дату питома вага коштів у ВКВ перевищувала 71%, кошти на строкових рахунках склали менше 35%.

Депозитному портфелю на звітну дату притаманна концентрація за основними вкладниками, а портфелю коштів корпоративних клієнтів – концентрація за видами економічної діяльності.

Банк має досвід успішної співпраці з НБУ. Довгострокові запозичення від регулятора під забезпечення ОВДП формують менше 3% зобов'язань Банку.

Кошти банків на звітну дату були представлені залишками на кореспондентських рахунках інших банків, переважно у ВКВ.

Якість ресурсної бази АТ «МІБ», основу якої формують кошти клієнтів, задовільна. Концентрація зобов'язань за основними кредиторами підвищує чутливість Банку до ризику ліквідності, а значний обсяг коштів у ВКВ – чутливість до валютно-курскових коливань. Відсутність залежності від коштів приватних осіб нівелює чутливість до негативної, у т. ч. неперевіреної інформації.

Основними складовими активів є клієнтський кредитний портфель, цінні папери та високоліквідні активи. Обсяг останніх упродовж аналізованого періоду зріс більше ніж удвічі, а їх питома вага станом на початок II півріччя поточного року перевищувала 72% валюти балансу. Основними складовими активів з високим рівнем ліквідності є депозитні сертифікати НБУ й ОВДП, переважно в національній валюті (загалом на звітну дату формували понад 31% активів), та кошти на кореспондентських рахунках, відкритих в інших банках, здебільшого в банках-нерезидентах інвестиційного класу. На коррахунку в НБУ кошти підтримуються в обсязі, необхідному для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань.

АТ «МІБ» орієнтовано переважно на кредитування юридичних осіб. Відповідно, протягом аналізованого періоду актуальною є концентрація клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками, що зумовлює залежність Банку від їх фінансового стану та підвищує чутливість до кредитного ризику й ризику ліквідності. Ситуація ускладнюється валютною структурою клієнтського кредитного портфеля – понад 46% його обсягу формує заборгованість у ВКВ за відсутності у більшості позичальників валютних надходжень, що в поточних умовах є додатковим фактором ризику. З метою нівелювання кредитного та

валютного ризиків, частину обсягу заборгованості за такими кредитами забезпечено майновими правами на депозити.

Реалізація валютних та кредитних ризиків відобразилася у погіршенні якості клієнтського кредитного портфеля. Станом на початок 2022 року питома вага 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб перевищувала 52%. При цьому, прострочена заборгованість формувала понад 41%.

Активні військові дії негативно позначилися на платоспроможності окремих позичальників. З метою підтримання якості активів на прийнятному рівні юридична служба Банку на постійній основі проводить роботу щодо примусового стягнення проблемної заборгованості. Також мало місце списання безнадійної до повернення заборгованості. Виходячи з фінансових можливостей позичальників, певний обсяг проблемної заборгованості було реструктуризовано. Остання наразі формує 22% клієнтського кредитного портфеля.

Разом із заходами щодо покращення якості клієнтського кредитного портфеля Банк формував резерви під очікувані збитки. Загальний обсяг відрахувань за підсумками 2022-2023 рр. та I півріччя поточного року становив 585 млн. грн. Станом на 01.07.2024 р. сформованими резервами покривається понад 47% клієнтського кредитного портфеля. Питома вага 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб формує 58,66%, проти 34,27% простроченої заборгованості. Ефективність діяльності Банку є високою, однак, зважаючи на поточну ситуацію в країні, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат. Агентство також не виключає, що доформування резервів чинитиме тиск на обсяг власних коштів.

Портфель МБКід сформовано кредитом у національній валюті, наданим під забезпечення ОВДП.

В портфелі цінних паперів превалюють ОВДП, переважно в національній валюті, й депозитні сертифікати НБУ. В II півріччі минулого року та в I півріччі поточного року Банк інвестував кошти в боргові цінні папери нерезидентів – емітентів інвестиційного класу. Останніми на звітну дату сформовано понад 16% активів.

Якість активів АТ «МІБ» задовільна, неробочі активи, серед яких інвестиційна нерухомість та необоротні активи, утримувані для продажу, формують менше 5% валюти балансу. Зважаючи на ризики, які приймає Банк в поточних умовах, вірогідність погіршення якості активів є високою. Ситуація пом'якшується незначним обсягом активних операцій з пов'язаними з Банком особами та високими показниками ефективності діяльності.

Операції з пов'язаними сторонами здебільшого носять ресурсний характер: залучені кошти формували понад 72% зобов'язань.

Ефективність діяльності впродовж аналізованого періоду була високою. Банк формував резерви на покриття збитків від зменшення корисності активів та, за виключенням лютого–жовтня 2022 року, мав позитивний фінансовий результат. Від'ємне значення фінансового результату впродовж зазначеного періоду

2022 року було зумовлено суттєвим обсягом відрахувань на формування резервів (за підсумками 2022 року перевищили 41% витрат).

Наразі АТ «МІБ» має запас міцності за переважною більшістю пруденційних нормативів НБУ, проте, враховуючи збереження складної ситуації в країні та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним для Банку. АТ «МІБ» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного, валютного та процентного ризиків і ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною.

Стратегія розвитку АТ «МІБ» на 2023–2025 рр. передбачає: подальше посилення позицій Банку на фінансовому ринку; зміцнення фінансової стійкості Банку з урахуванням сукупного обсягу ризиків, які Банк приймає у своїй діяльності, забезпечення достатності капіталу на їх покриття, зокрема у стресових ситуаціях; підтримка якісної та збалансованої структури активів та пасивів Банку, дотримання ефективної процентної політики при проведенні активно-пасивних операцій, подальше впровадження виваженої та поміркованої кредитної діяльності, мінімізація частки непрацюючих активів у кредитному портфелі; налаштування комплексної, адекватної та ефективної системи управління ризиками з урахуванням особливостей діяльності Банку, характеру та обсягів його операцій, профілю ризику; підтримка бездоганної ділової репутації Банку.

Разом з тим, суттєвий вплив на діяльність Банку та на Стратегію його розвитку матимуть військові дії, які 24 лютого 2022 року тривають на території України. Дефіцит електроенергії внаслідок російських атак на енергосистему та підвищення тарифів, втрата підприємств та організацій, постійні атаки на логістичну інфраструктуру, розрив ланцюгів поставок та значний дефіцит кваліфікованих працівників через участь у обороні країни та вимушену міграцію, у т. ч. й в інші країни, втрата посівних площ зумовлюють скорочення обсягів виготовленої продукції, зменшення реальних доходів і зниження платоспроможності позичальників та, відповідно, негативно впливають на якість активів. Певною мірою негативний тиск на економіку країни може зменшити нерівномірний вплив війни на суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Разом з тим, економічна стабільність та відновлення економіки України значною мірою буде залежати від тривалості збройної агресії, швидкості деокупації територій та подальшої підтримки міжнародної спільноти й партнерів. Зважаючи на тривалість бойових дій, які потребують значного фінансування, та недостатність внутрішніх ресурсів для виконання всіх бюджетних потреб, міжнародна підтримка є критичною для України. Окремо слід зауважити, що ризики неритмічного надходження міжнародної фінансової підтримки вже реалізувалися у поточному році.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг АТ «МІБ» підтверджено на рівні uaBBB+ з прогнозом «у розвитку».

Голова рейтингового комітету

М. Б. Проценко

Додатки

Дані балансу АТ «МІБ», млн. грн.

Показник	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.01.23	01.01.24	01.04.24	01.07.24
Активи							
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	107,09	230,36	254,82	622,48	1103,14	1142,48	1160,82
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	847,40	777,08	2176,69	2870,76	5223,37	5694,32	3794,57
Кошти в інших банках	255,59	666,67	1569,24	1588,85	3386,19	3292,51	3905,58
Кредити клієнтам	2043,05	1701,22	1771,37	1449,18	1672,44	1637,52	1788,82
Цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	110,24	1217,14	2032,11
Фінансові та капітальні інвестиції	155,64	168,60	55,00	45,73	67,46	68,36	65,75
Нараховані доходи	325,59	385,65	412,70	219,00	335,40	375,44	345,99
Резерви	-872,17	-1001,47	-1007,98	-677,18	-861,39	-930,87	-1022,25
Інші активи	41,32	67,36	168,22	217,80	129,55	111,92	95,27
Разом активів	2903,52	2995,48	5400,07	6336,63	11166,41	12608,81	12166,66
Зобов'язання							
Заборгованість перед НБУ	0,00	137,50	707,76	620,01	320,00	320,00	320,00
Кошти банків	132,78	6,28	413,63	117,38	155,16	127,36	130,35
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	1250,79	1353,66	3050,54	4414,48	9285,82	10908,72	10132,69
Кошти фізичних осіб	850,72	789,03	735,33	670,02	832,68	716,65	1043,24
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Субординований борг	189,48	84,83	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Капітальний інструмент з умовами списання/конверсії	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	9,87	5,46	6,18	11,04	50,43	23,37	24,22
Інші зобов'язання	64,40	206,21	48,73	56,34	64,51	53,93	56,13
Разом зобов'язань	2498,03	2582,97	4962,17	5889,27	10708,61	12150,04	11706,64
Власний капітал							
Сплачений статутний капітал	333,60	387,87	394,58	387,87	387,87	387,87	387,87
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	12,97	15,83	16,18	24,26	24,61	24,61	25,12
Результат минулих років	0,11	0,17	0,26	24,29	30,95	41,20	40,69
Результати переоцінки	1,63	1,49	1,49	3,93	3,54	3,54	3,54
Пайовий компонент конвертованого боргового фінансового інструменту	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	57,18	7,16	25,39	7,02	10,84 ⁶	1,56	2,80
Разом власного капіталу	405,48	412,51	437,90	447,36	457,81	458,77	460,02

⁶ фінансовий результат з урахуванням коригуючих проводок - 10,25 млн. грн.

Дані звіту про фінансові результати АТ «МІБ», млн. грн.

Показник	01.01.20	01.01.21	01.01.22	01.01.23	01.01.24	01.04.24	01.07.24
Доходи							
Процентні доходи	439,28	252,05	164,09	407,41	901,18	238,75	420,73
Комісійні доходи	114,73	93,18	99,19	90,13	105,37	22,99	48,39
Результат від переоцінки та від операцій з купівлі-продажу	86,14	136,13	118,90	334,07	40,32	43,73	119,44
Інші операційні доходи	17,20	10,55	18,71	23,08	10,05	1,61	6,62
Інші доходи	5,44	4,96	79,68	22,51	2,11	0,79	2,34
Повернення списаних активів	0,00	0,00	0,00	0,00	6,59	7,70	7,93
Всього доходи	662,79	496,88	480,57	877,20	1065,63	315,57	605,45
Витрати							
Процентні витрати	291,80	110,44	126,10	286,88	681,36	170,87	304,22
Комісійні витрати	24,55	13,72	19,27	24,72	28,28	8,06	14,00
Інші операційні витрати	60,03	47,80	15,92	18,36	7,29	2,98	7,75
Загальні адміністративні витрати	187,24	167,02	187,78	177,75	216,81	59,84	127,61
Відрахування в резерви	29,31	148,90	100,41	360,11	110,22	71,71	147,80
Податок на прибуток	12,67	1,83	5,71	2,35	10,82	0,56	1,27
Всього витрати	605,61	489,71	455,18	870,18	1054,79	314,02	602,64
Фінансовий результат	57,18	7,16	25,39	7,02	10,84⁷	1,56	2,80

⁷ фінансовий результат з урахуванням коригуючих проводок - 10,25 млн. грн.